

Tre goda vallskördar vid Polcirkeln

Viktoria Luttu Wahlberg och Henrik Wahlberg, Luttugården

1

Detta är innovationen

Det enda vi ångrar är att vi inte började med treskördesystem tidigare

När timotejsorten Grindstad ersatte den äldre sorten Jonatan fick vi vallar som drev på snabbare i återväxten. Fodervärdet blev sämre och lösningen blev att skörda tre gånger istället för två. Nu skördar vi 1:a skörd 18–22/6, 2:a skörd efter 5 veckor och 3:e skörd efter 6 veckor. Blir en skörd försenad minskar vi på intervallet mellan skördarna. Men målet är att skörda i tid. Vi går efter vår äldre generations visdomsord ”du ska aldrig ångra att du tog förstaskörden tidigt med liten mängd, för det kommer igen”. Det har stämt! Vi hade räknat med att 200–300 kg mjölk skulle täcka merkostnaderna för en extra skörd. En av gårdarna som testade samtidigt ökade produktionen med 1 000 kg mjölk! Vi sparade mycket på minskade kraftfoderinköp.

För att lyckas måste skördarna alltid vara prioritet ett. All utrustning ska vara i ordning minst en vecka innan. Vi tar prognosprover 2–3 veckor innan skörd och kollar på temperatursumman vilken vecka det blir skörd. Balpressningsentreprenören får också analysvaren. Sedan blir det skörd när axet är på väg fram och det är väder, oavsett vad som händer i övrigt. Vi har valt att skörda fodret som rundbalar för att få en bra flexibilitet, litet personalbehov och snabb skörd. Det går också snabbare att få skördekedjan startklar med balsystemet.

Bättre skördesystem gav bättre foderkvalitet och bättre ekonomi

Den nya timotejsorten tvingade fram treskördesystemet

Vi var bland de första på vår breddgrad att skörda vallen tre i stället för två gånger. Steget var att våga pröva systemet och det enda vi ångrar är att vi inte började tidigare. Ibland har förstaskörden varit liten men då har återväxterna kompenserat. Nu lägger vi om till ekoproduktion. När vallarna gödslas mindre är de inte lika drivna på våren. Vi behöver nu ta ställning till om treskördesystemet fortfarande fungerar.

2 Gårdsbeskrivning

FÖRUTSÄTTNINGAR

Mjåla och mulljordar.

Kallt kontinentalt klimat.

Altitud: 56 m över havet.

Lutning: 0 %.

Gården ligger utanför Övertorneå i Norrbotten.

VALLSKÖTSEL

Bete: Ja

Slåttervallar med timotej, rörsvingel eller ängssvingel samt röd- och vitklöver. Skördas som ensilage.

Sår och slår själv. Lejer in rundbalspress och gödselkörning.

GÅRDEN

2,5 heltider.

KRAV-godkänd växtodling.

255 ha åker och naturbeten.

Odlar även 40 ha vallinsådd i vårvete/ärt och vårvete/vicker, som skördas som helsäd.

DJUREN

68 mjölkcor av SRB-ras producerar 11 200 kg mjölk, robotmjölkning.

Föder upp 100 egna och inköpta stutar.

VARFÖR FUNKAR DET?

Perfekt kvalitet på vallfodret är alltid lönsamt. Fungerar tre vallskördar i stället för två i vårt odlingsläge så fungerar det överallt. Det som krävs är att man har en intensiv vallfröblandning med arter med snabb tillväxt i alla skördar. Vi märker av en klimatförändring som också kommer att göra att treskordesystemet passar bättre och bättre.